

Άσκηση
Να λυθεί η εξίσωση $4x^3 + 16x^2 - 9x - 36 = 0$ αν γνωρίζουμε ότι $\textcircled{1}$
2 ρίζες είναι αντίθετες. Λύση

$$f(x) = 4x^3 + 16x^2 - 9x - 36$$

ΤΥΠΟΙ ΤΟΥ VΙΕΤΤΑ

- 1) $\rho_1 + \rho_2 + \rho_3 = -\frac{16}{4} = -4$ (1) Γραφική εξίσωση
- 2) $\rho_1 \rho_2 + \rho_1 \rho_3 + \rho_2 \rho_3 = \frac{-9}{4}$ (2) Μή Γραφική εξίσωση
- 3) $\rho_1 \rho_2 \rho_3 = -\frac{-36}{4} = 9$ (3) Μή Γραφική εξίσωση
- 4) $\rho_1 + \rho_2 = 0$ (από εκφώνηση) Γραφική εξίσωση

Το σύστημα των τύπων του Vietta (1), (2), (3) είναι μη γραμμικό σύστημα γιατί οι (2), (3) είναι μη γραμμικές. Μπορούμε να λύσουμε το σύστημα αυτό και να βρούμε τα ρ_1, ρ_2, ρ_3 . Αντικαθιστούμε

ωστόσο την (3) με την (4) που είναι γραμμική κατ'επίπεδο - ②
Λύση του συστήματος γίνεται πιο εύκολη.

Δηλαδή τώρα αντί να λύσω το σύστημα των (1), (2), (3) λύνω
το σύστημα των (1), (4), (2):

$$\textcircled{1} \quad \rho_1 + \rho_2 + \rho_3 = -4$$

$$\textcircled{4} \quad \rho_1 + \rho_2 = 0$$

$$\textcircled{2} \quad \rho_1 \rho_2 + \rho_1 \rho_3 + \rho_2 \rho_3 = -\frac{9}{4}$$

$$\textcircled{1}, \textcircled{4} \Rightarrow \boxed{\rho_3 = -4}$$

$$\textcircled{2} \Rightarrow \rho_1 \rho_2 + (\rho_1 + \rho_2) \rho_3 = -\frac{9}{4} \Rightarrow \rho_1 \rho_2 = -\frac{9}{4} \Rightarrow (\rho_1 + \rho_2 = 0)$$

$$\Rightarrow -\rho_1^2 = -\frac{9}{4} \Rightarrow \rho_1^2 = \frac{9}{4} \Rightarrow \rho_1 = \pm \frac{3}{2} \quad \text{Συμπέρασμα:}$$

$\rho_1 = \frac{3}{2}, \rho_2 = -\frac{3}{2}, \rho_3 = -4$. Στο ίδιο συμπέρασμα αν αρχίσω $\rho_1 = -\frac{3}{2}$.

Ασκήσεις

3

① (Τύποι του Vieta) Να βρεθούν οι ρίζες του $f(x) = 2x^3 - x^2 - 22x - 24$, αν γνωρίζουμε ότι δύο από αυτές έχουν λόγο $\frac{3}{4}$ (δηλ. $\frac{r_1}{r_2} = \frac{3}{4}$)

② Προσδιορίστε τις ποσότητες A και B προκειμένου το πολυώνυμο $f(x) = x^4 + \frac{8}{3}x^2 - \frac{16}{3}x + 5$ να τίθεται στη μορφή $A(x+a)^4 + B(x+b)^4$ με $a \neq b$, και a, b δεδομένοι αριθμοί.
 Δεδομένα: $a, b, a \neq b$ Σητούμενα: A, B

$$f(x) = A(x+a)^4 + B(x+b)^4$$

3) Διαφαιτότητα πολυωνύμων

Άσκηση

4

Έστω πολυώνυμο $f(x)$. Έστω ότι το υπόλοιπο της διαίρεσης του $f(x)$ με $x-2$ είναι $v_1=1$ και έστω ότι το υπόλοιπο της διαίρεσης του $f(x)$ με $2x+1$ είναι $v_2=2$. Βρείτε το υπόλοιπο της διαίρεσης του $f(x)$ με το γινόμενο $(x-2)(2x+1)$.

Υπόδειξη

$$f(x) = (x-2)\pi_1(x) + 1$$

$$f(x) = (2x+1)\pi_2(x) + 2$$

$$f(x) = \underbrace{(2x+1)(x-2)}_{\text{Διαφαιτέος}} \pi(x) + \underbrace{Ax + B}_{\text{Υπόλοιπο}}$$

Διαφαιτέος

Διαφαιτέος

Υπόλοιπο

Παρατήρηση

$$x^2 - 5x + 6$$

$$r_{1,2} = \frac{-(-5) \pm \sqrt{(-5)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 6}}{2 \cdot 1}$$

Δηλαδή οι ρίζες r_1, r_2 εκφράζονται με τις τέσσερις βασικές πράξεις μεταξύ των συντελεστών του πολυωνύμου και τη χρήση ριζικών.

Οι ρίζες επίσης των πολυωνύμων 3^{ου} και 4^{ου} βαθμού εκφράζονται επίσης με τις τέσσερις βασικές πράξεις και τη χρήση ριζικών.

Γενικά οι ρίζες πολυωνύμων 5^{ου} και ανωτέρου βαθμού δεν εκφράζονται με τις τέσσερις πράξεις και τη χρήση ριζικών (Galois).

Ενέκταση της Θεωρίας του Galois δόθηκε από τον Lie για

για τις διαφορετικές εξισώσεις. Εφαρμογή της Θεωρίας (6)
Το Lie γίνεται ευρύτερα και στα οικονομικά φαινόμενα.

Όριο συνάρτησης και συνέ-
χεια συνάρτησης
Παραδείγματα

$$1) \lim_{x \rightarrow 2} (2x+1) = 2 \cdot 2 + 1 = 5. \text{ Αν } f(x) = 2x+1$$

Ανλαδή $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = f(2)$. Ανλαδή η $f(x)$ είναι

συνεχής στο σημείο $x_0 = 2$ του πεδίου ορισμού της.
Γενικά η $f(x)$ είναι συνεχής $\forall x \in D(f) = \mathbb{R}$

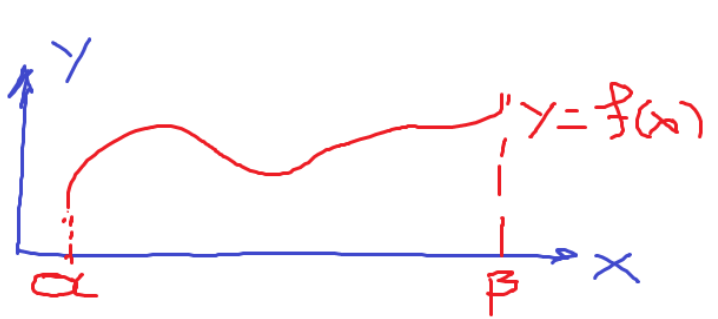
2) Γενικά οι πολυωνυμικές συναρτήσεις είναι συνεχείς 7
συναρτήσεις σε όλο το πεδίο ορισμού τους, δηλαδή
σε όλο το \mathbb{R} . Αυτό σημαίνει ότι αν $f(x)$ είναι πολυώ-
νυμο n -στού βαθμού τότε

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0), \quad x_0 \in \mathbb{R}. \quad (1)$$

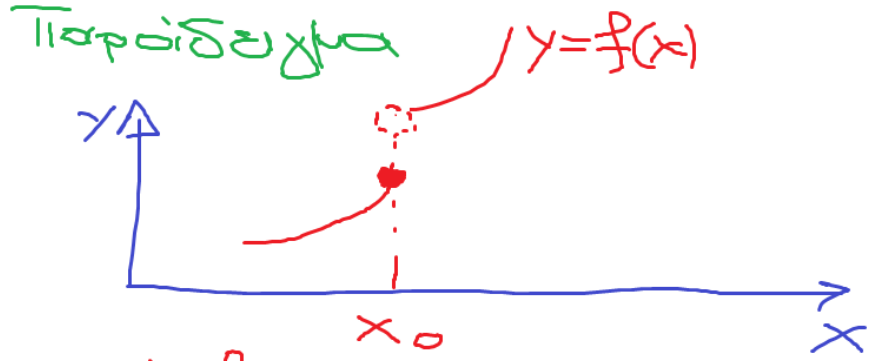
Ο (1) είναι ο ορισμός της συνέχειας μιας συνάρτησης
 $f(x)$ σε ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της.

Παρατήρηση

Όταν μια συνάρτηση είναι συνεχής η γραφική της
παράσταση είναι συνεχής και δεν διακόπτεται.

Η $f(x)$ είναι συνεχής στο (α, β)

Η $f(x)$ είναι ασυνεχής στο $x = x_0$

$$3) \lim_{x \rightarrow 2} \frac{2x-1}{x-3} = \frac{2 \cdot 2 - 1}{2 - 3} = \frac{3}{-1} = -3$$

Έστω $g(x) = \frac{2x-1}{x-3}$. Η $g(x)$ έχει $D(g) = \mathbb{R} - \{3\}$. Η $g(x)$ λέ-

γεται ρητή συνάρτηση γιατί είναι ηλικό πολυώνυμο.
 Η $g(x)$ είναι συνεχής στο $D(g)$.

4) Έστω $f(x) = \frac{g(x)}{h(x)}$, όπου $g(x), h(x)$ πολυώνυμα. ③

Η $f(x)$ λέγεται ρητή συνάρτηση. Το $D(f) = \mathbb{R} - Z$, όπου Z είναι το σύνολο των ριζών της $h(x)$. Η $f(x)$ είναι συνεχής σε όλο το $D(f)$. (Οι $g(x), h(x)$ δεν έχουν κοινές ρίζες).

5) $f(x) = 2x^2 + 1$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (2x^2 + 1) = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (2x^2 + 1) = +\infty$$